

8. zasadnutie Hlavného výboru Slovenskej astronomickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied

Z Á P I S N I C A

Dátum konania: 30. júna 2015, 12:00 - 16:00 hod.

Miesto konania: Astronomický ústav SAV, pracovisko v Starej Lesnej

Zúčastnení: L. Hric, R. Gális, M. Znášik, E. Kundra, P. Rapavý, M. Vidovenec, J. Zverko, S. Kaniansky, V. Bahýl

Ospravedlnení: P. Ďuriš, L. Kornoš, D. Očenáš

Na úvod LH a RG privítali členov Hlavného výboru SAS pri SAV. LH poďakoval členom za hojnú účasť. RG upozornil na veľmi bohatý a náročný program 8. zasadnutia HV SAS pri SAV, a preto vyzval k jeho stručnému a organizovanému priebehu. Zasadnutie ďalej pokračovalo podľa programu, ktorý bol pripravený na základe návrhov a pripomienok členov HV SAS pri SAV.

1.) RG pripomenul, že na 7. zasadnutí HV SAS pri SAV, ktoré sa konalo 27. novembra 2014 v priestoroch Astronomického ústavu SAV v Starej Lesnej neboli prijaté žiadne uznesenia. Tiež sa ospravedlnil, že mu príprava zápisnice z tohto zasadnutia kvôli pracovným povinnostiam trvala dlhšie. Ako však dodal, zápisnica zo 7. zasadnutia je už pripravená na distribúciu členom HV SAS pri SAV, ako aj na zverejnenie na internetových stránkach spoločnosti.

2.) V ďalšom bode programu boli prítomným členom hlavného výboru podané informácie o činnosti predsedníctva v období od 7. zasadnutia HV SAS pri SAV.

2a.) RG informoval, že na základe podkladov garantov jednotlivých podujatí a aktivít bola pripravená správa o činnosti SAS pri SAV v roku 2014. LH podotkol, že táto správa je okrem iného dôležitá pre prípravu žiadosti o finančnú dotáciu na rok 2015. RG tiež dodal, že tieto podklady použije aj pre prípravu správy o činnosti SAS pri SAV za celé obdobie medzi zjazdami spoločnosti (2011 – 2015).

RG informoval, že na základe podnetov členov spoločnosti bol pripravený plán činnosti SAS pri SAV v roku 2015. RG zdôraznil, že boli do plánu zapracované všetky návrhy na aktivity spoločnosti a detaily plánu boli konzultované s garantmi jednotlivých podujatí. Plán činnosti SAS pri SAV v roku 2015 je veľmi bohatý a okrem tradičných aktivít ako napr. „Astronomická olympiáda“, „S ďalekohľadom na cestách“, pozorovateľské expedície, „Astrofilm 2015“, fotosúťaž „Svietme si na cestu.“, konferencie „Bezovec 2015“ a „KOLOS 2015“, sú v pláne aj mimoriadne podujatia ako napr. konferencia „Muž Slnka“ alebo odborná konferencia „Svetlo? Áno aj nie!“, počas ktorej sa bude konať aj 17. zjazd SAS pri SAV, 2. – 3. októbra 2015 v Žiline. Celkovo je v pláne činnosti SAS pri SAV v roku 2015 okrem edičnej činnosti ďalších 18 aktivít.

LH ďalej informoval o priebehu odbornej konferencie „Muž Slnka“, ktorá bola venovaná pamiatke 135. výročia narodenia Milana Rastislava Štefánika. Konferencia sa konala 4. - 5. júna 2015 v Piešťanoch. Organizátormi podujatia boli Spoločnosť M. R. Štefánika, Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove a SAS pri SAV. Naša Spoločnosť poskytla konferencii dvojjazyčnú výstavu venovanú osobnosti M. R. Štefánika a členovia SAS pri SAV (Dr. J. Koza,

RNDr. M. Hricová Bartolomejová) prezentovali na konferencii príspevky venované životu a dielu M. R. Štefánika. SÚH v Hurbanove zabezpečila exkurziu účastníkov konferencie k mohyle na Bradle, ako aj do rodného domu M. R. Štefánika v Košariskách. LH zdôraznil, že podujatie malo vynikajúcu úroveň a medzi účastníkmi veľmi dobrý ohlas, čo potvrdil aj MZ. LH tiež pripomenul, že je potrebné v krátkej dobe dodať organizátorom materiály do zborníka z tejto konferencie. LH ďalej prezentoval niekoľko fotografií dokumentujúcich atmosféru a priebeh tohto podujatia. JZ konštatoval, že napriek vynikajúcej úrovni konferencie a dôležitej téme, ktorá stále hlboko rezonuje v slovenskej spoločnosti, záujem médií o takéto podujatia je minimálny. MV pripomenul organizačnú náročnosť konferencie, vážne skomplikovanú úmrtím predsedu Spoločnosti M. R. Štefánika, ktorý bol jej hlavným organizátorom. Tiež sa diskutovalo (LH, PR) príprava článku o tejto konferencii do časopisu Kozmos.

LH krátko informoval o podujatí European Week of Astronomy and Space Science (EWASS), ktoré sa konalo 22. – 26. júna 2015 na Tenerife (Španielsko). Na konferencii sa zúčastnilo vyše 1 100 astronómov z celého sveta, predovšetkým však z Európy, čo je hlavným cieľom organizátorov. Slovensko reprezentovali iba doc. Š. Parimucha (UPJŠ v Košiciach) a Dr. L. Hric (AsÚ SAV v Tatranskej Lomnici). Na vysvetlenie nízkej účasti astronómov zo Slovenska RG dodal, že počas tohto podujatia prebieha niekoľko paralelných konferencií a seminárov na rôzne aktuálne témy astrofyzikálneho výskumu, ktoré však na tohtoročnom podujatí nekořešpondovali s výskumnými oblasťami slovenských astronómov. Podotkol, že aj toto poukazuje na fakt, ako slovenská veda zaostáva za európskym, či svetovým výskumom. LH vyzdvihol podporu študentov a mladých vedcov v niektorých krajinách EÚ, čo sa prejavilo na bohatšej účasti doktorandov. V rámci tohto podujatia sa konalo aj stretnutie predstaviteľov Európskej astronomickej spoločnosti s predstaviteľmi národných astronomických spoločností, na ktorom LH potvrdil pretrvávajúci záujem SAS pri SAV zorganizovať EWASS na Slovensku. EWASS 2016 sa bude konať 4. – 8. júla 2016 v Aténach (Grécko).

3.) EK informoval členov HV SAS pri SAV, že bola podaná žiadosť o finančnú dotáciu Rady slovenských vedeckých spoločností (RSVS) na aktivity spoločnosti v roku 2015 v celkovej výške 8 850,-€. Na základe tejto žiadosti, RSVS prideliť na aktivity SAS pri SAV v roku 2015 finančné prostriedky vo výške 3 530,- €. EK zdôraznil, že aj keď táto suma predstavuje iba okolo 40% požadovaných financií, ide o jednu z najväčších finančných dotácií, ktoré spoločnosť získala. EK ďalej konštatoval, že na edičnú činnosť neboli pridelené žiadne financie a podľa pravidiel čerpania finančnej dotácie RSVS ani nie je možné presunúť finančné prostriedky na túto položku plánu činnosti SAS pri SAV v roku 2015. Vzhľadom na túto situáciu RG navrhol túto položku už do žiadosti o finančnú dotáciu RSVS v budúcnosti nepridávať a prípadnú edičnú činnosť zahrnúť do iných aktivít SAS pri SAV. PR oponoval, že to nebude možné urobiť vo všetkých prípadoch a ako príklad uviedol „Meteorické správy“. EK dodal, že v roku 2015 už boli čerpané finančné prostriedky na aktivity: „Astronomická olympiáda“, konferencie „Muž Slnka“ a „Bezovec 2015“. Pripravuje faktúru na preplatenie týchto finančných nákladov pre Astronomický ústav SAV, keďže finančné prostriedky dotácie RSVS sú podľa pravidiel čerpania na bankových účtoch spolupracujúcich ústavov SAV.

EK ďalej informoval o výbere členských príspevkov v roku 2015. Odbočka Banská Bystrica už zaslala 30% z členských príspevkov, ostatné odbočky SAS pri SAV ešte nedokončili výber príspevkov od svojich členov. EK znovu zdôraznil, že napriek tomu, že výber členských príspevkov má byť ukončený do apríla príslušného roku, odbočky SAS pri SAV tento termín nedodržiavajú. MZ navrhol, aby HV SAS pri SAV zaviazal všetky odbočky, aby boli členské príspevky

zozbierané najneskôr do konania 17. riadneho zjazdu SAS pri SAV. EK dodal, že veľmi neprehľadná situácia je čo sa týka finančných záležitostí v odbočke Bratislava. M. Hajduková ml. sa vzdala funkcie hospodára odbočky, nie je jasný výber členských príspevkov a tiež došlo k vážnym pochybeniam ohľadne nakladania s finančnými prostriedkami, napr. chýbajú účtovné doklady spojené s prednáškovou činnosťou Dr. J. Grygara. PR navrhol riešiť túto situáciu prostredníctvom uhradenia cestovných nákladov. MV navrhol riešenie prostredníctvom licenčnej zmluvy (autorského honoráru). JZ navrhol, aby v budúcnosti tieto prednášky organizovala FMFaI UK a finančné náklady fakturovala SAS pre SAV. RG dodal, že nejasná situácia je s celou činnosťou odbočky Bratislava, vedenie odbočky dlhodobo nereaguje ani na výzvy predsedníctva HV SAS pri SAV. LH doplnil, že podobná situácia je aj v odbočke Hlohovec. PR znova pripomenul, že výber členských príspevkov by mal byť ukončený do apríla príslušného roku. Po diskusii sa členovia HV SAS pri SAV dohodli, že výber členských príspevkov je potrebné doriešiť najneskôr do 17. riadneho zjazdu SAS pri SAV.

EK informoval, že SAS pri SAV zakúpila malý ďalekohľad typu Newton s priemerom hlavného zrkadla 13 cm, ktorý sa už veľmi aktívne používal počas popularizačných podujatí spojených s pozorovaním čiastočného zatmenia Slnka a Týždňa vedy a techniky na Slovensku. LH dodal, že tento ďalekohľad je možné zapožičať aj pre ďalšie aktivity SAS pri SAV (pozorovateľské expedície, projekt „S ďalekohľadom na cestách“, atď.). EK ďalej informoval, že firma Tromf darovala SAS pri SAV 20 ks okuliarov a fóliu na pozorovanie slnečnej fotosféry. Ďalších 200 ks takýchto okuliarov bolo predaných počas podujatia spojeného s pozorovaním čiastočného zatmenia Slnka. EK tiež informoval, že bola uzavretá zmluva o spolupráci s firmou Logitex z Púchova (www.dalekohlady.eu), ktorá poskytne zľavu vo výške 10% členom SAS pri SAV. Tiež navrhol, že spolupracujúce firmy sa môžu prezentovať počas 17. zjazdu SAS pri SAV.

EK pripomenul, že SAS pri SAV bola zapísaná do registra oprávnených právnických osôb na prijímanie 2%-ného podielu zaplatenej dane z príjmu za zdaňovacie obdobie roka 2014. Zatiaľ prišlo na bankový účet SAS pri SAV 58,-€. LH komentoval, že táto suma zatiaľ len pokrýva finančné náklady spojené so zápisom do registra (55,-€), no ako EK zdôraznil, získané finančné prostriedky prichádzajú zvyčajne postupne, rozdelené do viacerých platieb. VB požiadal EK o zaslanie účtovných dokladov na revíziu. Ďalej členovia HV SAS pri SAV diskutovali problémy súvisiace s tým, že informácie o finančnej dotácii RSVS prichádzajú neskoro, čo môže komplikovať realizáciu niektorých aktivít.

LH komentoval nepriaznivú situáciu ohľadne nepridelenia finančnej dotácie RSVS na edičnú činnosť SAS pri SAV v roku 2015. SK navrhol pokryť náklady na vydanie „Meteorických správ“ z členských príspevkov. LH navrhol zahrnúť edičnú činnosť do žiadosti o dofinancovanie niektorých aktivít SAS pri SAV, ktorá sa bude pravdepodobne podávať na jeseň 2015. Takýmto spôsobom by sa pokryli finančné náklady aj na vydanie „Meteorických správ“. HV SAS pri SAV s týmto návrhom súhlasil.

SK informoval o expedícii za úplným zatmením Slnka (20. marca 2015, Faerské ostrovy). Ďalej dodal, že pridelené finančné prostriedky z dotácie RSVS (100,-€) budú využité na prípravu (putovnej) výstavy veľkoformátových fotografií dokumentujúcich túto expedíciu.

4.) Ďalej členovia HV SAS pri SAV diskutovali niektoré aktivity a podujatia SAS pri SAV v roku 2015, ktoré už boli zrealizované alebo prebiehajú.

4a.) LH informoval o organizovaní „Astronomickej olympiády“. V roku 2015 bol čiastočne zmenený priebeh olympiády: celoslovenské finále v kategórii stredných škôl sa z dôvodu ná-

ročnosti prípravy delegácie na medzinárodné kolo „Astronomickej olympiády“ (vybavenie víz, zaobstaranie leteniek, oslovenie sponzorov, ...) nerealizovalo spoločne s finále vedomostnej súťaže „Čo vieš o hviezdach“ (SÚH v Hurbanove), ale v skoršom termíne. Celoslovenské finále „Astronomickej olympiády“ sa konalo v hoteli City v Piešťanoch a finančne ho zabezpečila SÚH v Hurbanove. Krajská Hvezdáreň a planetárium Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom zabezpečí začiatkom leta pre finalistov intenzívny kurz, aby sa čo najdôkladnejšie pripravili na účasť na Medzinárodnej olympiáde z astronómie a astrofyziky. LH informoval, že „Astronomická olympiáda“ v kategórii základných škôl prebiehala z finančných dôvodov len korešpondenčne. JZ komentoval malý záujem médií o „Astronomickú olympiádu“ a to aj napriek tomu, že naši účastníci na jej medzinárodných kolách dlhodobo dosahujú vynikajúce výsledky a obsadzujú medailové pozície. Tiež navrhol, aby sa média aktívne oslovili a informovali o doteraz dosiahnutých výsledkoch. Konkrétne odporučil osloviť napr. T. Prokopčáka, redaktora pre vedu a techniku v časopise SME. LH spomenul, že povedomie o „Astronomickej olympiáde“ na Slovensku rastie, čo dokumentoval aj na príklade fondu spoločnosti AXA na podporu výskumných projektov študentov alebo ich účasti na rôznych vedeckých súťažiach. Každoročne fond rozdelí 12 víťazným projektom sumu 25 000,-€. LH sa začiatkom roku zúčastnil odovzdávania cien práve na základe pozitívnych informácií o „Astronomickej olympiáde“ v médiách. Ako LH dodal, medzi ocenenými boli aj tri astronomické projekty a jedným z ocenených bol aj bývalý úspešný olympionik M. Jagelka. LH poďakoval všetkým spolupracovníkom, ktorí sa podieľajú na realizácii „Astronomickej olympiády“.

4b.) LH informoval aj o „Konferencií o úspechoch v stelárnej astronómii - Bezovec 2015“, ktorá sa konala v dňoch 5. – 7. júna 2015 v priestoroch penziónu Bezovec, neďaleko Piešťan. Kvalitu tradične výborného programu konferencie tohto roku ešte viac zvýšil svojou prednáškou Dr. J. Grygar s názvom „Astronomové v obláčích“. Na druhej strane konštatoval, že nevyšiel úmysel pozvať aj najstaršieho československého astronóma doc. L. Pereka (96 r.), ktorý sa kvôli zdravotným problémom ospravedlnil.

4c.) PR podrobne informoval členov HV SAS pri SAV o činnosti Sekcie ochrany pred svetelným znečistením. SK a PR prezentovali nový plagát „Svetlo, Zem a vesmír“, venovaný problematike svetelného znečistenia. Plagát vydala Krajská Hvezdáreň a planetárium M. Hella v Žiari nad Hronom (náklad 3 000 ks, cena 0,50,-€/ks) a jeho autormi sú P. Zimnikoval a B. Zimnikovalová. Plagát bol vydaný pri príležitosti Medzinárodného roku svetla 2015 (www.roksvetla.sk). Problematike svetla bol venovaný aj „Festival fyziky - Tvorivý učiteľ fyziky VIII“, na ktorom sa zúčastnil RNDr. P. Rapavý, a ktorý sa konal v dňoch 7. – 9. apríla 2015 v Smoleniciach. PR ďalej informoval, že bola vynovená a obnovená informačno-propagačná tabuľa „Park tmavej oblohy Poloniny“ pri vodárenskej nádrži Starina. PR ďalej spomenul veľmi zaujímavú a netradičnú akciu so svetelnými dizajnérkami, ktorá sa konala v rekonštruovanom výmenníku Štítová v Košiciach, a na ktorej sa zúčastnili RNDr. P. Begeni, Mgr. V. Kolivoška a RNDr. P. Rapavý. PR tiež informoval o prezentácii Parku tmavej oblohy Poloniny na medzinárodnej konferencii UNESCO o Svetovom dedičstve, ktorá sa konala v dňoch 28. júna – 8. júla 2015 v Bonne. Na záver roka sa pripravuje veľké podujatie „Svetlo a tieň v umení a vede“, ktoré sa bude konať v Banskej Bystrici v dňoch 11. – 13. decembra 2015, a na ktorého organizácií sa bude podieľať aj SAS pri SAV.

PR ďalej podrobne informoval o založení Parku tmavej oblohy Veľká Fatra, ktorý sa nachádza v okolí Horského hotela Kráľová studňa. Memorandum o vyhlásení špecifického chráneného územia podpísali dňa 16. júna 2015: BB EXPO, spol. s r. o., Slovenský zväz astronómov, Štátna

ochrana prírody Slovenskej republiky, mesto Banská Bystrica a obec Dolný Harmanec. PTO Veľká Fatra je síce malý (325 ha), no mal by to byť len zárodok, ktorý sa neskôr rozšíri na celú centrálnu časť územia Veľkej Fatry. Hlavnú zásluhu na založení majú členovia SAS pri SAV: RNDr. P. Begeni, Mgr. S. Kaniansky a RNDr. P. Rapavý. Ako zdôraznil PR, PTO Veľká Fatra má veľmi dobré zázemie vyhlasovateľov i veľký potenciál, čo sa týka astroturistiky. Viac informácií o PTO Veľká Fatra možno nájsť na internetových stránkach: www.fatranskatma.sk. Na záver svojho vystúpenia PR ešte informoval o vydaní novej knihy RNDr. P. Begeniho – Astronomické oko. Vydavateľom knihy bude SÚH v Hurbanove.

4d.) SK informoval o expedícií za úplným zatmením Slnka (20. marca 2015) na Faerské ostrovy. Expedície sa za SAS pri SAV zúčastnili Mgr. S. Kaniansky a Ing. R. Barsa. Faerské ostrovy patria Dánsku a tvorí ich 18 hlavných ostrovov a približne 800 menších. Počet obyvateľov je asi 50 000, počet oviec asi 70 000. Počasie je silne ovplyvnené Golfským prúdom, je veľmi premenlivé (mení sa každé dve hodiny) a počet daždivých dní je asi 300. Pozorovanie úplného zatmenia Slnka vyšlo len čiastočne, úkaz bol rušený oblačnosťou. Odmenou však pre účastníkov bola fantastická polárna žiara, ktorá trvala asi 8 hodín.

LH ďalej informoval, že SAS pri SAV vydáva knihu Dr. Petra Haniska - Pohyb telies v gravitačnom poli. LH už vyžiadal pre túto knihu kód ISBN, vytlačí ju tlačiareň v Levoči a k dispozícii by mala byť na jeseň 2015.

Túto tému uzavrel RG, keď znovu zdôraznil, že by bola potrebná lepšia informovanosť HV SAS pri SAV o všetkých prebiehajúcich aktivitách spoločnosti, a to nielen o tých, ktoré sú finančne dotované. Tieto informácie sú totiž každoročne dôležité pre prípravu výročnej správy SAS pri SAV, ako aj správy o činnosti za celé obdobie medzi zjazdami spoločnosti (2011 – 2015).

5.) RG otvoril diskusiu k organizácii 17. riadneho zjazdu SAS pri SAV, ktorý sa bude konať v dňoch 2. – 3. októbra 2015 v hoteli Galileo v Žiline. Ako informoval LH, zjazd sa bude konať spoločne s odbornou medzinárodnou konferenciou „Svetlo? Áno i nie!“. Prednášku „Svetlo? Áno.“ prednesie prof. RNDr. Zdeněk Mikulášek, CSc., prednášku „Svetlo? Nie!“ RNDr. Peter Begeni a RNDr. Pavol Rapavý. Program svojou prednáškou doplní aj Ing. Ján Vondrák, DrSc., predseda Českej astronomickej spoločnosti.

LH tiež navrhol, aby sa počas 17. riadneho zjazdu SAS pri SAV konala výstava fotografií „Svetlo a tieň“. Každý člen SAS pri SAV môže zaslať najviac 5 fotografií v digitálnej forme na adresu: hric@ta3.sk a nezávislá komisia vyberie najzaujímavejšie snímky na výstavu. Najlepší autori fotografií získajú cenu predsedu SAS pri SAV. Námetom fotografií nemusia byť len astronomické objekty a javy, ale téma by mala korešpondovať s Medzinárodným rokom svetla 2015. PR sa spýtal na veľkosť výstavných priestorov v hoteli Galileo a ponúkol, aby sa počas 17. zjazdu SAS pri SAV konala aj výstava fotografií RNDr. Daniely Rapavej „Tajomstvo svetla a vody“. Členovia HV SAS pri SAV (PR, SK, JZ) diskutovali organizačné a technické problémy získania, tlače a inštalácie fotografií, ako aj krátkosť času na prípravu výstavy a navrhovali využiť už hotovú výstavu fotografií. Ako navrhol LH, fotografie budú umiestnené na panely, ktoré vlastní SAS pri SAV, a ktoré by sa do hotela Galileo priviezli. MZ ponúkol, že členovia SAS pri SAV zo Žiliny výstavu fotografií nainštalujú v priestoroch hotela Galileo ešte pred konaním zjazdu. Členovia HV SAS pri SAV ďalej diskutovali zloženie odbornej komisie, ktorá vyberie 20 – 30 najzaujímavejších fotografií, ktoré sa dajú vytlačiť na výstavu. Predsedom komisie bude RNDr. P. Rapavý, členmi budú Mgr. S. Kaniansky, Dr. L. Hric a Mgr. P. Dolinský. LH

pripraví a rozošle výzvu členom SAS pri SAV na zapojenie sa do výstavy fotografií „Svetlo a tieň“.

Ako informoval LH, osobne navštívil hotel Galileo na Hlinskej ulici 25 v Žiline a dohodol, že 17. riadny zjazd SAS pri SAV sa bude konať v jeho priestoroch. Ubytovanie v dvojlôžkovej izbe bude stáť 20,-€/osoba, raňajky budú poskytnuté formou bufetu za zvýhodnenú cenu 3,80,-€/osoba. Slávnostná večera bude stáť 5,-€/osoba. Hotel súhlasí, že je možné konzumovať počas podujatia vlastnú kávu, čaj, drobné občerstvenie a víno. Hotel je vybavený konferenčnou miestnosťou pre asi 50 ľudí, ktorej prenájom stojí 150,-€ na celý deň alebo 20,-€ na hodinu. Hotel prisľúbil poskytnúť 30% zľavu z tejto ceny. Všetka konferenčná technika a wi-fi internet je k dispozícii. Členovia HV SAS pri SAV sa dohodli, že konferenčná miestnosť sa prenajme na 5 hodín v prvý deň a 3 hodiny druhý deň zjazdu. Tiež sa dohodli, že konferencia „Svetlo? Áno i nie!“ sa začne v piatok, 2. októbra 2015 o 15:00 hod.

Členovia HV SAS pri SAV ďalej diskutovali problematiku prípravy kľúča na počet delegátov z jednotlivých odbočiek SAS pri SAV. Ako informoval LH, na minulý zjazd SAS pri SAV bol tento kľúč nasledujúci: za každých 5 riadnych (platiacich) členov danej odbočky sa zúčastní zjazdu SAS pri SAV jeden delegát s hlasom rozhodujúcim. RG pripravil viacero možností prípravy kľúča. Členovia HV SAS pri SAV diskutovali tieto možnosti a nakoniec sa dohodli, že kľúč na počet delegátov na 17. riadny zjazd SAS pri SAV bude nasledujúci: za každých 6 riadnych (platiacich) členov danej odbočky sa zúčastní zjazdu jeden delegát s hlasom rozhodujúcim. Konkrétne to bude: odbočka Banská Bystrica 5 delegátov, odbočka Bratislava 4 delegáti, odbočka Hurbanovo 2 delegáti, odbočka Hlohovec 2 delegáti, odbočka Prešov 6 delegátov, odbočka Tatranská Lomnica 6 delegátov a odbočka Žilina 3 delegáti. Spolu 28 delegátov. Ďalej sa zjazdu zúčastnia členovia odstupujúceho Hlavného výboru a Revíznej komisie SAS pri SAV, kandidáti do nového Hlavného výboru a Revíznej komisie SAS pri SAV, čestní členovia SAS pri SAV, navrhnutí čestní členovia SAS pri SAV a hostia. Odhadovaný celkový počet účastníkov zjazdu je 44 osôb. K diskusii ohľadne práva hlasovať, na základe „Organizačného a rokovacieho poriadku SAS pri SAV“ RG dodal, že: „Delegáti s hlasom rozhodujúcim sú členovia SAS pri SAV zvolení podľa kľúča na schôdzach odbočiek a členovia odstupujúceho Hlavného výboru a Revíznej komisie SAS pri SAV.“

Odhadované náklady na zjazd sú asi 1 000,-€, pridelená dotácia RSVS je vo výške 600,-€. Členovia HV SAS pri SAV sa dohodli, že sa bude vyberať konferenčný poplatok vo výške 5,-€. Čo sa týka rozdelenia nákladov jednotlivých účastníkov, odbočky SAS pri SAV uhradia svojim delegátom cestovné a stravné náklady (prvý deň krátené o 30% - poskytnutá večera a druhý deň krátené o 25% - poskytnuté raňajky), ako aj konferenčný poplatok (5,-€). SAS pri SAV uhradí delegátom a čestným členom pobytové náklady (20,-€ ubytovanie a 3,80,-€ raňajky), malé občerstvenie počas konferencie a zjazdu, ako aj slávnostnú večeru (5,-€), ktorá sa bude konať 2. októbra 2015. SAS pri SAV tiež uhradí prenájom konferenčnej miestnosti. RG navrhol, že na uskutočnenie konferencie „Svetlo? Áno i nie!“ môžeme požadovať dofinancovanie RSVS. EK dodal, že stav výberu členských príspevkov bol k 20. januáru 2015 1 240,-€. Na základe tohto stavu sa členovia HV SAS pri SAV zhodli, že realizácia 17. riadneho zjazdu SAS pri SAV by mala byť finančne zabezpečená.

K organizačným záležitostiam ešte MZ dodal, že k hotelu Galileo od železničnej stanice chodia v pravidelných intervaloch trolejbusy č. 4 a 14. MZ sa tiež ponúkol, že pripraví mapku, informácie o vhodnej doprave v Žiline, odchodoch trolejbusov a spôsobe zaobstarania a cene ces-

tovných lístkov. Tiež sa ponúkol, že môže zabezpečiť asistenčnú službu a spolu s kolegami sú ochotní pomôcť aj pri inštalácii výstavy fotografií. LH prinesie na 17. riadny zjazd SAS pri SAV osobný počítač a laserovú tlačiareň potrebnú na tlač volebných lístkov.

LH otvoril diskusiu o návrhoch na nových čestných členov SAS pri SAV. SK pripomenul návrh odbočky Banská Bystrica udeliť čestné členstvo SAS pri SAV Jánovi Lačnému. LH navrhol udeliť čestné členstvo SAS pri SAS Dr. J. Zverkovi a Dr. V. Rušinovi. JZ poďakoval za tento návrh a prejavené ocenenie jeho činnosti, no zdôraznil, že tento titul by sa mal udeľovať hlavne tím členom SAS pri SAV, ktorí vedecký výskum, popularizáciu vedy a organizáciu astronomického života na Slovensku uskutočňujú mimo svojej hlavnej pracovnej činnosti, vo svojom voľnom čase a bez nároku na finančné ohodnotenie. Tiež nabádal k istej obozretnosti a starostlivému zvažovaniu pri navrhovaní ďalších čestných členov SAS pri SAV. EK podotkol, že Dr. V. Rušin požiadal o zrušenie členstva v SAS pri SAV. RG dodal, že takáto žiadosť nebola na žiadnom zasadnutí HV SAS pri SAV prerokovaná. Tiež dodal, že podľa „Organizačného a rokovacieho poriadku SAS pri SAV“, ak člen nezaplátil členský príspevok za dva roky, HV SAS pri SAV môže zrušiť jeho členstvo. JZ podotkol, že čestným členom SAS pri SAV sa môže stať aj človek, ktorý nie je alebo nebol členom spoločnosti. RG navrhol, aby sa prihliadlo hlavne na návrhy odbočiek SAS pri SAV, s čím členovia HV SAS pri SAV súhlasili.

RG pripraví oznámenie o konaní sa 17. riadneho zjazdu SAS pri SAV pre odbočky, v ktorom vyzve ich vedenie k zorganizovaniu členských schôdzí odbočiek SAS pri SAV. Na týchto schôdzach majú byť zvolení delegáti 17. riadneho zjazdu SAS pri SAV za jednotlivé odbočky a dohodnuté návrhy na kandidátov do Hlavného výboru a Revíznej komisie SAS pri SAV, ako aj návrhy na udelenie čestného členstva SAS pri SAV. List bude obsahovať aj informácie o finančnom zabezpečení, organizácii a predbežnom programe zjazdu. RG bude požadovať potvrdenie o prijatí listu a tiež predbežné termíny konania sa členských schôdzí odbočiek. Členovia HV SAS pri SAV sa dohodli, že termín na dodanie zoznamov delegátov a návrhov na kandidátov a čestných členov bude 11. september 2015. LH pripraví a rozošle pozvánku na zjazd pre čestných členov SAS pri SAV.

Ďalej členovia HV SAS pri SAV diskutovali návrhy na členov predsedníctva HV SAS pri SAV. Predseda (LH), podpredseda (MZ) a vedecký tajomník (RG) súhlasili s návrhom pokračovať vo svojich funkciách aj v nasledujúcom volebnom období, ak budú zvolení delegátmi 17. riadneho zjazdu SAS pri SAV. EK ako hospodár SAS pri SAV pôsobil už dve volebné obdobia. Ako sa EK vyjadril, po prípadnom zvolení by bol rád členom HV SAS pri SAV, tiež je ochotný ďalej spravovať databázu i internetové stránky SAS pri SAV, no vzhľadom na iné pracovné povinnosti, už nechce pôsobiť vo funkcii hospodára SAS pri SAV. PR podotkol, že vzhľadom na pracovnú náplň hospodára SAS pri SAV by mal túto funkciu zastávať niekto z odbočky Tatranská Lomnica, najlepšie súčasný pracovník Astronomického ústavu SAV. JZ na základe „Stanov SAS pri SAV“ dodal, že: „Do tej istej funkcie v HV SAS pri SAV môže byť zvolený člen SAS pri SAV najviac na dve volebné obdobia za sebou.“ LH navrhol ako možného kandidáta do funkcie hospodára SAS pri SAV Dr. J. Kozu, JZ navrhol Dr. Ľ. Hambálka. HV SAS pri SAV poveril LH, aby prediskutoval s navrhnutými kandidátmi ich záujem pôsobiť, po riadnom zvolení na 17. riadnom zjazde SAS pri SAV, vo funkcii hospodára SAS pri SAV v nasledujúcom volebnom období.

PR navrhol upraviť text na hlasovacom lístku pre voľby do Predsedníctva HV SAS pri SAV doplnením slova „najviac“, teda: „Každý volič môže doplnením alebo vyškrtnutím mena upraviť volebný lístok tak, aby na lístku zostali najviac štyri platné mená“. JZ k tomuto na základe

„Organizačného a rokovacieho poriadku SAS pri SAV“ dodal: „Členov Predsedníctva HV SAS pri SAV volia delegáti zjazdu SAS pri SAV jednotlivo. Na každú funkciu možno navrhnúť viacerých kandidátov. Jedného navrhuje odstupujúci HV SAS pri SAV a ďalších delegáti zjazdu SAS pri SAV. Zoznam kandidátov na voľbu ďalších siedmych členov HV SAS pri SAV zostavuje odstupujúci HV SAS pri SAV na základe návrhov odbočiek SAS pri SAV podľa vopred určeného kľúča, ako aj svojich vlastných návrhov v počte nepresahujúcom 1/3 celkového počtu kandidátov HV SAS pri SAV. Celkový počet kandidátov musí aspoň o 1/3 prevyšovať počet členov voleného HV SAS pri SAV“. Ako dodal JZ, ak odbočky SAS pri SAV navrhnu napr. 9 kandidátov, HV SAS pri SAV môže doplniť zoznam maximálne o tri ďalšie mená. Minimálne však o dve mená, tak aby na zozname kandidátov HV SAS pri SAV bolo aspoň 11 mien. Rovnaké pravidlá platia aj pre Revíziu komisiu SAS pri SAV, ktorá pozostáva z predsedu a dvoch členov.

LH zdôraznil, že aktívni členovia odstupujúceho HV SAS pri SAV by mali pokračovať vo svojom pôsobení aj v nasledujúcom volebnom období. MZ tlmočil názor DO, ktorý by chcel i naďalej zostať aktívnym členom SAS pri SAV, ďakuje za prejavenu dôveru, no už nechce ďalej pôsobiť ako člen HV SAS pri SAV. Podobný názor, že svoje miesto by rád uvoľnil mladým a aktívnym členom SAS pri SAV vyjadril aj JZ, no po diskusií (PR, RG, MZ, LH) svoj názor prehodnotil. Ďalej členovia HV SAS pri SAV diskutovali pôsobenie niektorých členov (LK, PĎ) za posledné obdobie. Súhlas s prípadným pokračovaním v pôsobení v HV SAS pri SAV aj v ďalšom volebnom období vyjadrili: PR, SK, MV, EK a JZ. Ako ďalšie prípadné návrhy na členov HV SAS pri SAV boli diskutované: RNDr. P. Begeni, Bc. P. Kráčalík a Mgr. S. Tomášková. Prítomní sa dohodli, že menovaných doplnia na zoznam kandidátov na členov nového HV SAS pri SAV, ak by ich ne navrhli odbočky SAS pri SAV, na poslednom zasadnutí odstupujúceho HV SAS pri SAV, ktorý sa bude konať pred 17. zjazdom SAS pri SAV 2. októbra 2015 v Žiline.

Ďalej sa diskutoval návrh na zloženie novej Revíznej komisie SAS pri SAV. VB poďakoval za prejavenu dôveru, no vyjadril názor, že zo zdravotných dôvodov už nebude pokračovať vo svojej funkcii predsedu RK SAS pri SAV. JZ navrhol za predsedu RK SAS pri SAV Dr. P. Gömöryho. Ako ďalšie návrhy boli diskutované: Mgr. M. Gallová (JZ, VB), RNDr. D. Rapavá (MV, PR) a Dr. J. Koza (SK, LH). Prítomní sa dohodli, že zoznam kandidátov do RK SAS pri SAV na nasledujúce volebné obdobie prejednávajú a doplnia na budúcom zasadnutí HV SAS pri SAV.

6.) Ďalším bodom programu zasadnutia bola bežná agenda spoločnosti.

5a.) Hlavný výbor SAS pri SAV prediskutoval prihlášku záujemcu Miroslava Gašpárka (odbočka Žilina) o vstup do spoločnosti a na základe jednohlasného hlasovania ho prijíma za riadneho člena SAS pri SAV.

Uznesenie HV SAS pri SAV 11/15: HV SAS pri SAV jednohlasne odsúhlasil prihlášku Miroslava Gašpárka a prijíma ho za riadneho člena SAS pri SAV.

RG pripraví pre menovaného nový členský preukaz.

5b.) Hlavný výbor prejednal žiadosť B. V. Hakalu o zrušenie členstva v SAS pri SAV. Hlavný výbor berie na vedomie a akceptuje túto žiadosť. Menovaný bude vyradený zo zoznamu riadnych členov SAS pri SAV.

7.) V rámci tohto bodu programu bola diskutovaná situácia ohľadne odbočky Bratislava. Ako uviedol LH, vedenie odbočky Bratislava je nefunkčné, dlhodobo nereaguje na výzvy Predsedníctva HV SAS pri SAV. Na nečinnosť vedenia odbočky dlhodobo upozorňujú aj samotní členovia odbočky Bratislava. LH navrhol odvolať vedenie odbočky, čo však nie je možné, ako

uviedol PR. Možnosťou by bolo zrušiť odbočku a vytvoriť novú, ktorá by si zvolila nové vedenie (PR, MV, JZ). Prítomní (SK, PR, MV, LH) diskutovali o Bc. P. Kráčalíkovi ako o možnom návrhu na predsedu odbočky Bratislava.

JZ a RG navrhli, aby HV SAS pri SAV zvolal schôdzu odbočky Bratislava, na ktorej by jej členovia prediskutovali ďalšiu existenciu tejto odbočky, prípadne zvolili nové vedenie. Ak by sa nenašli členovia SAS pri SAV, ktorí by boli ochotní viesť odbočku Bratislava, potom JZ navrhuje zrušiť odbočku a členovia odbočky budú vedení bez príslušnosti k odbočke SAS pri SAV. Prípadne vznikne nová odbočka v mieste, kde je dostatok aktívnych členov SAS pri SAV, ochotných sa podieľať aj na organizovaní činnosti SAS pri SAV. Ako dodal JZ, podobná situácia sa v minulosti riešila v prípade odbočiek Košice a Piešťany.

JZ navrhol, aby každý člen odbočky Bratislava dostal oznámenie od HV SAS pri SAV, v ktorom bude informovaný o problémoch s vedením odbočky a o tom, že HV SAS pri SAV zvoláva schôdzu členov odbočky Bratislavy. EK navrhol, aby sa s ďalším postupom počkalo až na reakciu vedenia odbočky Bratislava a na výzvu vedeckého tajomníka SAS pri SAV týkajúcej sa zvolania 17. riadneho zjazdu SAS pri SAV. EK tiež podotkol, že odbočka Bratislava nečerpá ani finančné prostriedky, ktoré požadovala a z dotácie RSVS jej boli pridelené na podujatie: „Seminar astronomie pre pedagógov v rámci Konferencie učiteľov fyziky ZŠ a SŠ - Šoltésove dni“.

Po diskusii sa členovia HV SAS pri SAV dohodli a jednohlasne prijali nasledujúce uznesenie:

Uznesenie HV SAS pri SAV 12/15: Predsedníctvo HV SAS pri SAV preverí situáciu v odbočke SAS pri SAV v Bratislave. V prípade pretrvávajúcich problémov so súčasným vedením odbočky Bratislava, HV SAS pri SAV zvolá schôdzu členov tejto odbočky, na ktorej zúčastnení členovia prediskutujú ďalšiu existenciu tejto odbočky a možnosti zvolenia nového vedenia odbočky.

LH ďalej podotkol, že podobná situácia ohľadne vedenia je aj v odbočke SAS pri SAV v Hlohovci. Ako uviedol, P. Hazucha už zo zdravotných dôvodov nechce ďalej pôsobiť vo funkcii predsedu odbočky Hlohovec. JZ konštatoval, že keď vznikala súčasná štruktúra SAS pri SAV, tak ochota členov zúčastňovať sa na činnosti spoločnosti bola úplne iná ako dnes. HV SAS pri SAV by sa v nasledujúcom volebnom období mal vážne zamyslieť nad touto situáciou a vôbec nad ďalším smerovaním, štruktúrou a podstatou spoločnosti. RG by chcel túto tému otvoriť na 17. zjazde SAS pri SAV. LH by rád v budúcom volebnom období zvýšil aktivitu na poli získavania nových, mladých členov SAS pri SAV.

MZ tiež konštatoval, že odbočka Žilina stratila dosť starších, aktívnych členov a mladí členovia spoločnosti neprejavujú dostatočnú aktivitu. Ako dodal JZ, chýba im možno pocit zodpovednosti za niečo, čo je potrebné spraviť pre dobro a ďalšie napredovanie celej spoločnosti. MZ doplnil, že je ťažké to vysvetľovať súčasným mladým ľuďom, ktorí všetko zhodnocujú iba cez svoj osobný, zvyčajne finančný profit. MZ doplnil, že za posledné desaťročie sa tiež úplne zmenil spôsob získavania informácií: zatiaľ čo predtým boli hviezdárne, planetária i odbočky SAS pri SAV takmer výhradným zdrojom aktuálnych informácií o astronomickom výskume, dnes nie je problém nájsť tieto informácie prostredníctvom internetu. A to je potrebné zohľadniť aj pri hľadaní nového smerovania SAS pri SAV.

JZ navrhol, aby sa situácia v odbočke Hlohovec preverila a prejedнала na ďalšom zasadnutí HV SAS pri SAV. Ak by sa nenašli členovia SAS pri SAV, ktorí by boli ochotní viesť odbočku Hlohovec, potom JZ navrhuje zrušiť odbočku a členovia odbočky budú vedení bez príslušnosti k odbočke SAS pri SAV. Zároveň vyzval k väčšej podpore aktívnych odbočiek SAS pri SAV.

RG pripomenul, že pred zjazdom sa uskutočňuje aj zasadnutie HV SAS pri SAV. Prítomní sa dohodli, že 9. zasadnutie HV SAS pri SAV sa bude konať 2. októbra 2015 o 11:00 hod. v hoteli Galileo v Žiline.

Zapísal R. Gális, overil a doplnil L. Hric

Košice, 21. septembra 2015

Rudolf Gális
Vedecký tajomník SAS pri SAV